

<i>Nils Nilsson.</i> Från Frosta härad.	<i>Åke Andersson.</i>	<i>Liss Ol. Larsson.</i>
<i>Gunnar Eriksson.</i>	<i>A. J. Lyth.</i>	<i>C. A. Jönsson.</i>
	<i>A. Andersson i Intagan.</i>	<i>A. Hansson.</i>
	<i>A. F. Pettersson i Sibburp.</i>	<i>J. E. Ericsson.</i>
<i>Sven Ersson.</i>	<i>Christen Assarsson.</i>	<i>Ola Månsson.</i>
<i>A. P. Danielson.</i>	<i>F. T. Borg.</i>	<i>S. M. Olsson.</i>
<i>Erik Westin.</i>	<i>Jan Andersson.</i>	<i>H. Johnsson.</i>
<i>H. Halldin.</i>	<i>Joh. Bengtsson.</i>	<i>C. J. Svensén.</i>
	<i>S. Andersson.</i>	<i>Petter Persson.</i>

N:o 121.

Af Herr H. Johnsson: Om underdånig skrifvelse angående förändring i fråga om tillsättande af presterliga tjänster.

Enligt nu gällande lagstiftning finnes det i afseende på sättet, hvarpå presterliga embeten tillsätts, hufvudsakligen 3 slag af pastorat, nemligen regala, konsistoriella och patronella.

I de regala uppsätter domkapitlet 3 sökande på förslag, hvarefter församlingen eger att först kalla fjerde profpredikant samt derefter anställa val, hvarvid rösträtt beräknas efter den egendom man eger. Sedan kunna extra sökande anmäla sig hos Konungen, som utser till befattningen antingen någon å förslaget uppförd eller fjerde profpredikanten eller någon af de extra sökande.

Uti de konsistoriella uppsätter domkapitlet 3 sökande å förslag, men församlingen får ej utse fjerde profpredikant, och derefter anställas val, hvarvid rösträtt beräknas på samma sätt som i fråga om regala pastorat. Den, som erhållit högsta röstetalet, erhåller konstitutorial af domkapitlet.

I patronella pastorat eger patronus, enligt 19 kapitlet 12 § kyrkolagen rätt att utse, välja och kalla prest åt församlingen.

Man kan svårligen förneka att dessa sätt att utse prest äro i alla afseenden olämpliga.

Då församlingen affönar sitt presterskap och naturligtvis endast den prest, som åtnjuter församlingsmedlemmarnes förtroende, kan rätt uppfylla sitt ansvarsfulla kall, så synes deraf följa att församlingarne böra sjelfva ega rätt att välja sin prest.

Det är således föga tidsenligt eller rättvist att Kongl. Maj:t eger makt att till kyrkoherde utnämna en person, som församlingen ej tycker om. Och utan öfverdrift kan man säga att den rättighet att utse prest, hvilken i de patronella pastoraten tillkommer patronus, är för församlingarne ytterst förhatlig; ty patronus kan ju hafva en helt annan religiös åsigt än församlingen och likväl påtvinga den en själasörjare, för hvilken församlingsmedlemmarne hysa stor motvilja. Erfarenheten har ej sällan visat att patronus valt den prest, hvilken församlingen allra minst önskat se vald. I de konsistoriella gällen tvingas församlingen att välja någon af domkapitlet föreslagen prest, ehuru fall ofta inträffa, då församlingen ville välja någon, som ej är upptagen å förslaget.

Uppenbart torde vara att den nu i prestvalsförordningen stadgade rösträttighet vid prestval, hvilken i allmänhet beräknas efter egendom och på landet således räknas efter oförmedladt hemmantal, masugnar, stångjernshärdar, messingsbruk, kniphamrar, qvarnar och glaspottor m. m., är alldeles orimlig; ty presten väljes ej för att undervisa döda ting, utan för att verka hos lefvande menniskor, och kan endast rätt verka, då han allmänt värderas af församlingen. Denna orättvisa rösträtt leder till de största förvändheter, ty en enda församlingsmedlem kan ej sällan i de konsistoriella gällen påtvinga församlingen en prest, hvilken den icke på något vilkor önskar till själasörjare.

Vill man något tillmötesgå nutidens berättigade fordringar och befordra statskyrkans sanna väl, måste utvidgad rösträtt lemnas åt församlingarne.

På grund af hvad nu anförts, får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville aflåta till Kongl. Maj:t en underdånig skrifvelse med begäran det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och till nästa Riksdag framlägga förslag till ny författning rörande presterliga embätens tillsättande, byggd hufvudsakligen på följande grunder, nemligen:

att 30 § Regeringsformen samt andra nu derom gällande lagar upphävas; att då någon presterlig befattning, af hvad slag som helst, i en församling blifvit ledig, domkapitlet skall uppsätta 3 kompetente sökande å förslag, hvarefter församlingen eger kalla en fjerde profpredikant och välja mellan dessa 4, hvarvid rösträtt pr capita skall tillkomma enhvar, som inom församlingen eger att i kyrkostämmas öfverläggning och beslut deltaga: samt att åt den, som dervid erhåller de flesta rösterna, skall af domkapitlet utfärdas konstitutorial å befattningen.

Stockholm den 27 Januari 1880.

H. Johnsson.

N:o 122.

Af Herr Anders Nilsson: Om skatt å maldrycker.

Genom den till innevarande Riksdag aflemnade Kongl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof är veterligt att en statsbrist äfven nu befinnes, till hvars fyllande föreslås, bland annat, en 50 procent tilläggsbevillning. En dylik bevillning beslutades vid sistlidne riksdag, men helsades nästan öfver hela riket med stort misshag, hvarföre det nu må vara Riksdagens pligt att afhjelpa statsbristen på något annat sätt.

Det gamla vanliga sättet, att förhöja skatten på bränvinstillverkningen kan väl aldrig mer ifrågakomma, när denna skatt nu blifvit tillräckligt stor såväl för näringens existens som för bränvinsflodens hämmande. En annan lika stor flod har för länge sedan börjat öfversvämma landet och föra med sig många personer uti sina farliga vågor, och detta är öl- eller bierfloden.